

มาตรการทางการเงินเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือและฟื้นฟูภาคธุรกิจ

สถานการณ์การระบาดที่อาจยืดเยื้อและไม่แน่นอนสูง ทำให้มาตรการเดิมที่ออกแบบสำหรับบรรเทาผลกระทบในระยะสั้น อาจไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในระยะข้างหน้า

การระบาดของ COVID-19 รอบแรกในปี 2563 ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหดตัวรุนแรงจากมาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มงวด กระทบภาคธุรกิจโดยเฉพาะ SMEs ทำให้ประสบปัญหาขาดสภาพคล่อง ซึ่งในขณะนั้นภาครัฐคาดว่าสถานการณ์จะรุนแรงแต่ไม่ยืดเยื้อ จึงได้ออกมาตรการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อเสริมสภาพคล่องให้ SMEs ที่ได้รับผลกระทบ (soft loans)^{10/} รวมถึงมาตรการเลื่อนกำหนดชำระหนี้เป็นเวลา 6 เดือนเป็นการทั่วไปให้ SMEs ที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 100 ล้านบาท

การดำเนินมาตรการทางการเงินเพิ่มเติมอย่างทันที่ จะช่วยลดผลกระทบจากการระบาดระลอกใหม่ต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย และช่วยรักษาศักยภาพการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว

การระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ซ้ำเติมฐานะทางการเงินของกลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพให้เปราะบางมากขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวจากการระบาดรอบแรก หากภาครัฐไม่เร่งดำเนินมาตรการทางการเงินเพื่อช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่กลุ่มธุรกิจดังกล่าวอย่างทันที่ อาจส่งผลให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยจะต้องใช้เวลานาน และมีความแตกต่างกันระหว่างภาคเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น (K-shaped recovery) รวมถึงกระทบต่อศักยภาพการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว **ในระยะข้างหน้า สถานการณ์การระบาดที่อาจยืดเยื้อและไม่แน่นอนสูง ส่งผลให้สถาบันการเงิน (สง.) มีแนวโน้มประเมินความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk) สูงขึ้น จนกระทบการเข้าถึงสินเชื่อของภาคธุรกิจได้โดยเฉพาะ SMEs แม้ว่าสภาพคล่องในระบบการเงินอยู่ในระดับสูงก็ตาม** หากภาคธุรกิจไม่ได้รับความช่วยเหลือ อาจทำให้ปัญหาการขาดสภาพคล่องชั่วคราวกระทบฐานะทางการเงินของธุรกิจจนต้องปิดกิจการหรือเลิกจ้างงาน ซึ่งกระทบต่อรายได้ของภาคแรงงานและซ้ำเติมปัญหาหนี้ครัวเรือนให้เปราะบางเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ อาจนำไปสู่การผิมนัดชำระหนี้เป็นวงกว้าง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของ สง. และการทำหน้าที่จัดสรรเงินทุนแก่ภาคเศรษฐกิจจริงจนกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงินโดยรวมได้

ภาครัฐออกมาตรการทางการเงินเพิ่มเติม เพื่อส่งผ่านสภาพคล่องในระบบการเงินไปยังกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น ยืดหยุ่นขึ้น และครอบคลุมมากขึ้นตามความจำเป็นที่ต่างกันในแต่ละภาคธุรกิจ

ธปท. และกระทรวงการคลัง ออกมาตรการทางการเงินเพิ่มเติม^{11/} หลังจากการหารือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาคสถาบันการเงินและภาคเอกชน เพื่อช่วยเหลือให้ธุรกิจไทยสามารถปรับโครงสร้างหนี้ การ พยุงการจ้างงาน รวมถึงสามารถฟื้นฟูและปรับรูปแบบธุรกิจให้สอดคล้องกับบริบทใหม่หลัง COVID-19 โดยให้ความสำคัญกับ (1) มาตรการสร้างแรงจูงใจให้สถาบันการเงินส่งผ่านสภาพคล่องไปยังกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น ภายใต้ภาวะที่ credit risk สูงขึ้น (2) มาตรการมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยระบุเฉพาะหลักการเท่าที่จำเป็นในกฎหมายหลัก เพื่อให้เกิดความคล่องตัวหากจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเงื่อนไขตามสถานการณ์ และ (3) มาตรการมีรูปแบบการแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุมมากขึ้นเพื่อรองรับความจำเป็นที่ต่างกันในแต่ละภาคธุรกิจ โดยเฉพาะลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบรุนแรงและต้องใช้เวลาฟื้นตัวนาน มาตรการทางการเงินเพิ่มเติม

^{10/} พ.ร.ก. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (19 เมษายน 2563)

^{11/} การแถลงข่าวร่วม เรื่อง “[มาตรการทางการเงินเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19](#)” (23 มีนาคม 2564)

ในครั้งนี้นำประกอบด้วย (1) สินเชื่อฟื้นฟูผู้ประกอบการธุรกิจ และ (2) โครงการพักทรัพย์ พักหนี้ ซึ่งจะช่วยเหลือเพิ่มเติมนโยบายทางการเงินเพื่อช่วยเหลือประชาชนและภาคธุรกิจให้ครอบคลุมมากขึ้น (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 ภาครัฐออกมาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ (สินเชื่อฟื้นฟู) และมาตรการสนับสนุนการรับโอนทรัพย์ชำระหนี้และให้สิทธิลูกหนี้ซื้อคืน (โครงการพักทรัพย์ พักหนี้) ซึ่งช่วยเหลือเพิ่มเติมนโยบายทางการเงินให้ครอบคลุมมากขึ้น

รายละเอียดของมาตรการการเงินเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้^{12/}

1. มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ (สินเชื่อฟื้นฟู) วงเงิน 250,000 ล้านบาท สำหรับ SMEs ที่ได้รับผลกระทบแต่ยังมีศักยภาพ ผ่านการปรับลดข้อจำกัดของ soft loans เดิม ทั้งการขยายให้ครอบคลุมลูกหนี้รายใหม่ ขยายระยะเวลากู้ ขยายวงเงินกู้ กำหนดอัตราดอกเบี้ยให้เอื้อต่อการปล่อยสินเชื่อ และขยายการค้ำประกันความเสี่ยงที่สูงขึ้น โดยภาครัฐจะยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง และ ธปท. จะสนับสนุนสภาพคล่องต้นทุนต่ำแก่สถาบันการเงินเพื่อส่งผ่านสินเชื่อไปสู่ผู้ประกอบการ ซึ่งจะช่วยลดการสร้างผลเป็นที่ส่งผลกระทบระยะยาวต่อเศรษฐกิจ (scarring effects) และเอื้อให้เศรษฐกิจสามารถฟื้นตัวได้เร็วในระยะข้างหน้า

2. มาตรการสนับสนุนการรับโอนทรัพย์ชำระหนี้และให้สิทธิลูกหนี้ซื้อคืน (โครงการพักทรัพย์ พักหนี้) วงเงิน 100,000 ล้านบาท สำหรับธุรกิจที่ได้รับผลกระทบรุนแรงและต้องใช้เวลาในการฟื้นตัว แต่มีศักยภาพ และมีทรัพย์สินเป็นหลักประกันที่สามารถตีโอนชำระหนี้เพื่อลดภาระหนี้ชั่วคราวได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยชั่วคราวให้ธุรกิจที่ต้องใช้เวลาในการฟื้นตัว โดยเฉพาะธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ผู้ประกอบการสามารถขอเช่าทรัพย์เพื่อดำเนินกิจการต่อได้ ซึ่งจะช่วยพยุงการจ้างงานในระยะสั้น ขณะที่ผู้ประกอบการบางส่วนอาจเลือกปิดดำเนินการชั่วคราว ซึ่งจะช่วยลดปัญหาอุปทานส่วนเกิน และช่วยลดความเสี่ยงที่จะต้องขายทรัพย์สินในราคาที่ต่ำเกินไป (fire sale) ตลอดจนผู้ประกอบการมีสิทธิซื้อทรัพย์คืนจาก ธง. เพื่อกลับมาดำเนินการอีกครั้งเมื่อสถานการณ์คลี่คลาย สำหรับการสนับสนุน ภาครัฐ

^{12/} [ตารางสรุปรายละเอียดร่างมาตรการให้ความช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 \(23 มีนาคม 2564\)](#)

จะยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง และ ธปท. จะสนับสนุนสภาพคล่องต้นทุนต่ำในการรับตีโอนทรัพย์สินของ สง.

มาตรการทางการเงินเพิ่มเติม เป็นส่วนหนึ่งของชุดมาตรการการเงินการคลังที่ครอบคลุมเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ทุกกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19

นอกจากมาตรการทางการเงินเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประกอบการธุรกิจที่ออกมาเมื่อ 23 มีนาคม 2564 ซึ่งเน้นช่วยเหลือลูกหนี้ธุรกิจ SMEs แล้ว **ธปท. และกระทรวงการคลัง ได้ออกมาตรการการเงินการคลังต่างๆ ในช่วงก่อนหน้าเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ในทุกกลุ่ม** โดยมาตรการช่วยเหลือสำหรับลูกหนี้รายย่อยและลูกหนี้ธุรกิจสรุปได้ดังนี้

1. มาตรการช่วยเหลือสำหรับลูกหนี้รายย่อย สำหรับลูกหนี้รายย่อยที่ขาดสภาพคล่องชั่วคราว ภาครัฐได้เติมรายได้ผ่านมาตรการการคลัง อาทิ โครงการเราชนะ โครงการ ม.33 เรารักกัน โครงการคนละครึ่ง รวมถึงให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจออกมาตรการสินเชื่อเพื่อเพิ่มเงินทุนหมุนเวียนและเสริมสภาพคล่องให้แก่ลูกหนี้รายย่อยสำหรับการบรรเทาภาระหนี้เดิม ภาครัฐได้ดำเนินมาตรการต่างๆ อาทิ คลินิกแก้หนี้ ทางด่วนแก้หนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ การไกล่เกลี่ยหนี้

2. มาตรการช่วยเหลือสำหรับลูกหนี้ธุรกิจ ภาครัฐได้ออกมาตรการต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินช่วยเหลือลูกหนี้ธุรกิจอย่างต่อเนื่องทั้งธุรกิจ SMEs และธุรกิจรายใหญ่ โดยเฉพาะการเร่งปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้เหมาะสม นอกจากนี้ ภาครัฐได้จัดตั้งกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ (Corporate Bond Stabilization Fund: BSF) ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีธุรกิจใดขอใช้วงเงินในโครงการดังกล่าว เนื่องจากกลไกการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ยังดำเนินการได้ตามปกติ แต่ถือเป็นมาตรการเพื่อรองรับกรณีเลวร้ายที่อาจเกิดขึ้น